

Posudek na bakalářskou práci

- školitel'ský posudek
 oponent'ský posudek

Jméno posuzovatele:

Petr Velemínský

Datum:

3.6. 2014

Autor: Soňa Müllerová

Název práce:

Degenerativní změny kloubů v bioarcheologii.

Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).

Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.

Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)

Cílem předložené bakalářské práce bylo shrnout základní informace o problematice, etiologii degenerativních změn kloubních spojení na kostře a podat základní informace o možnostech jejich hodnocení u minulých populací. To znamená, vytvořit přehled metod, které se nejčastěji využívají v bioarcheologii a ukázat jejich výhody a nevýhody. Vedle toho se práce měla pokusit shrnout závěry dosavadních studií věnovaných výskytu tohoto onemocnění kloubů u populací, které žili na našem území od neolitu po novověk. Nastínit, zda výskyt, rozsah degenerativních změn kloubních spojení byl výraznější v některých obdobích a souvisel s typem vykonávaných fyzických aktivit.

Struktura (členění) práce:

Práce obsahuje třicet osm stran a je rozdělena do čtyř hlavních kapitol, včetně „Závěru“. Za vlastním textem práce je uveden „Seznam použité literatury“ a „Přílohy“. Stěžejní část práce představují první dvě kapitoly, především druhá kapitola. První kapitola shrnuje základní informace o etiologii, problematice degenerativních změn kloubních spojení na kostře, nejprve z pohledu medicíny, následně z pohledu bioarcheologie. Druhá kapitola, kterou lze považovat za největší přínos celé práce, nabízí výčet možností hodnocení degenerativních změn velkých axiálních kloubů a kloubních spojení na páteři. Popisuje celkem 9 metod pro hodnocení degenerativních změn axiálních kloubů, 16 metod pro hodnocení intervertebrálních kloubů a 4 metody pro posuzování apofyzeálních kloubů. Popis řady metod je doprovázen obrazovou dokumentací jednotlivých stádií. V třetí části práce jsou uvedeny příklady sledování degenerativních změn kloubních spojení u populací žijících v minulosti na území dnešní České republiky. Původním cílem bylo vytvořit přehled výskytu tohoto onemocnění od doby bronzové po období novověku. S ohledem na skutečnost, že všechny dosavadní studie se uskutečnily pouze u velkých pohřebišť, kde byly nalezeny dobře dochované lidské kostry, mohla tato část být založena pouze na výzkumech raně středověké populace. U ostatních pravěkých a historických období nebyly degenerativní změny kloubů hodnoceny podrobněji, epidemiologickým přístupem, popřípadě byly sledovány jen u menších souborů, které nejsou vypovídající. V poslední kapitole potom autorka shrnuje možnosti a limity hodnocení degenerativních změn u minulých populací, včetně výhod a nevýhod jednotlivých metod.

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány?

Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?

Studentka se seznámila s více než 70 studiemi, které se vztahují k příslušnému tématu. Jejich výběr dokazuje, že Soňa Müllerová se v příslušné problematice.

dobře zorientovala.

Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?

Bakalářská práce neobsahuje vlastní výsledky.

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Text je srozumitelný, myšlenky jsou zpravidla dobře, výstižně formulovány. Neplatí to ovšem stoprocentně. Posloupnost kapitol a podkapitol je logická. Grafická úroveň práce je velmi dobrá.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Bakalářská práce Soni Müllarová splnila vytýčené cíle, tj. podala přehled metod využívaných pro hodnocení degenerativních změn kloubních spojení v oblasti studia minulých populací. Práce zmiňuje základní studie v této problematice a ukazuje, že studentka se v dané problematice dostatečně zorientovala a uvědomuje si i limity využití jednotlivých způsobů hodnocení. Práci lze považovat jako dobrý základ pro literární rešerši, pokud se studentka stejné problematice bude věnovat ve své diplomové práci.

Otázky a připomínky oponenta:

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací)

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejdůležitější komentáře k jednotlivým bodům (dodržíte rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <http://natur.cuni.cz/biologie/files/BZk-pravidla-11-12-2007.doc>
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě) **nejpozději do 4. 6. 2014** na adresu petr.sedlak-uk-prf@seznam.cz (**pro účely zveřejnění na internetu pro studenty**), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu:
- doc. RNDr. Petr Sedlak, Ph.D.
Katedra antropologie a genetiky člověka
Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta
Viničná 7
128 44 Praha 2
Česká republika